

Broj: 03/1-50-14-7-27-4/16

Sarajevo, 28. 7. 2016.

PREDMET: Informacija o obavljenom radnom posjetu Zapovjedništvu 4. pješačke brigade OSBiH, Čapljina, 12. i 13. 7. 2016.

Sifet Podžić, predsjedatelj, i Šemsudin Mehmedović, član Zajedničkog povjerenstva za obranu i sigurnost BiH, Boško Šiljegović, parlamentarni vojni povjerenik BiH, Ljiljana Milićević, tajnica, Željko Grubešić, stručni savjetnik i Sanja Čatibović -Ured za sigurnosnu saradnju Misije OSCE u BiH dana 12. i 13. 7. 2016. Bili su u radnom posjetu Zapovjedništvu 4. pješačke brigade Oružanih snaga BiH (4. pbr.).

Članovi Zajedničkog povjerenstva realizirali su ovaj posjet u skladu s Godišnjim planom rada za 2016. i radi upoznavanja sa stupnjem realiziranja zaključaka s 21. sjednice Povjerenstva koji se odnose na javne nabave u obrambenom sektoru. Na 21. sjednici Zajedničkog povjerenstva je, uz ostalo, zaključeno da će Zajedničko povjerenstvo nastaviti posjećivati jedinice i zapovjedništva, te će zakazati tematsku sjednicu na kojoj će ponovno, s menadžmentom Ministarstva obrane BiH i Zajedničkim stožerom OSBiH, sagledati provedbu Opreativnog plana za prevladavanje problema u javnim nabavama u Ministarstvu obrane i OSBiH, te sukladno svojim nadležnostima dati ocjenu stanja u Oružanim snagama BiH i tako nastaviti realizirati planske aktivnosti Zajedničkog povjerenstva u sektoru obrane.

Brigadni generali Tomo Kolenda, zapovjednik 4. pbr., i Mirsad Ahmić, zamjenik zapovjednika Operativnog zapovjedništva OSBiH, sa suradnicima, bili su domaćini ovoga posjeta čiji je cilj bio upoznati se s trenutnim stanjem i aktivnostima ove brigade.

Generali Kolenda i Ahmić upoznali su predstavnike PSBiH sa strukturom, stanjem popune ljudstvom, tijekom izvođenja operacija i obuke, civilno-vojnom suradnjom, logističkim osiguranjem brigade te nizom pitanja koje daju sliku o stanju u ovoj brigadi (u prilogu: Informativni brifing 4. pbr.) .

Primjetni su veliki naponi koje ulažu general Kolenda i Zapovjedništvo 4. pbr. OSBiH u izvršenje postavljenih zadataka i obveza, te se prepoznaju odlučnost, profesionalnost i opredijeljenost za izvršenje misije koju ima 4. pbr. Imponira odlučnost zapovjednog kadra u nastavku ispunjavanja brojnih obveza pred njim, te je za svaku pohvalu činjenica što nema izvanrednih događaja koji ugrožavaju stanje borbene spremnosti 4. pbr.

Međutim, konstatirani su i problemi s kojima se suočava ova jedinica, a ogledaju se u:

- **sve izraženijem problemu popune ljudstvom, koji je usložen trendom napuštanja OSBiH**, posebno u kategoriji vojnika, što ilustrira podatak da je od siječnja do lipnja 2016. godine postrojbe iz sastava Operativnog zapovjedništva OSBiH napustilo preko 150 djelatnih vojnih osoba. Posebno je evidentan odljev djelatnih vojnih osoba hrvatske nacionalnosti iz 4. pbr. OSBiH. Vojnici koji napuštaju OSBiH nezadovoljni su, uz ostalo, visinom plaća i naknada te su u proteklih godinama neprekidno inzistirali na promjeni pravilnika kojima se uređuje to područje. I dalje nema primjerene reakcije nadležnih u MOBiH;
- **neredovnom i nedostatnom logističkom osiguranju u kontinuitetu** - nedostaju prehrambeni artikli (brašno, mlijeko i mliječni proizvodi, svježe voće i povrće, začini i drugo - tzv. klasa I.). Ishrana je jednolična, čime se izravno povređuje Pravilnik o ishrani, a nagomilane su zalihe konzervi različitog sastava kojima već prolazi rok upotrebe, te su jedinice primorane vraćati ih u logističke baze. Od nabavljenih 308 tona konzervi za potrebe OSBiH, evidentno je da se izvjesna količina mora otpisati ili donirati zbog isteka roka upotrebe. Prva isporuka svježeg povrća u jedinicama očekuje se tijekom rujna-listopada 2016. godine.
Iako se provode kvartalna trebovanja svih klasa namirnica u skladu s potrebama i planiranim proračunskim sredstvima, izostaje realizacija, što svakodnevno i dodatno usložnjava stanje u jedinicama OSBiH;
- **zastarjeloj opremi koju koriste pripadnici ove brigade** - motorna vozila u upotrebi stara su u prosjeku preko 27 godina i preko 60 % nije operativno. Nedostaju potrebni rezervni dijelovi, alati i pribor. Logorska oprema, koja je na korištenju u brigadi, stara je i neupotrebljiva. Nedostaje motorno ulje za motorna vozila, što dodatno ugrožava ionako nizak stupanj njihove operativnosti. Nedostaju stručne osobe za redovito održavanje naoružanja i vojne opreme, birotehničkih, elektroničkih sredstava te opreme posebne namjene. Upitna je rentabilnost popravka za veliki broj materijalno-tehničkih sredstava kod vanjskih servisera koja su na upotrebi u 4. pbr.;
- **izraženom kontinuiranom problemu opskrbe intendantskom opremom**, a posebno je kritično stanje s radnim uniformama, kojih više nema u zalihama;
- **nedostajućim energentima** - jer i pred iduću grijnu sezonu nisu ugovorene odgovarajuće isporuke te se postavlja pitanje zaštite ljudskih prava pripadnika Oružanih snaga BiH koji već niz godina imaju probleme s grijanjem prostorija u kojima žive i rade. Jedinice se prevoze s ciljem stražarskog osiguravanja objekata u vozilima koja su vrlo lošem stanju, i to je problem koji zabrinjava Zapovjedništvo 4. pbr. OSBiH jer se radi o životima pripadnika OSBiH;
- **dotrajaloj protupožarnoj opremi**, izuzev PP aparata koji su nedavno servisirani, te se postavlja pitanje nabave brentača, specijalnih vozila i zaštitne opreme za gašenje požara;
- **očitim i poznatim problemima u osiguravanju neperspektivnih lokacija** - pritom logistička potpora ne prati realizaciju godišnjeg plana obuke i godišnjeg plana rada. Sve je izraženije nezadovoljstvo pripadnika OSBiH uvjetima života i novčanim naknadama za vrijeme boravka na terenu.

Posebno brine činjenica što Sektor za logistiku i opskrbu Ministarstva obrane BiH ne ugovara na vrijeme isporuke energenata pred nadolazeću zimu ni rezervnih dijelova za vozila, što izravno umanjuje operativne mogućnosti ove jedinice.

Članovi Zajedničkog povjerenstva su 13. srpnja 2016. nenajavljeno posjetili i skladište za smještaj i sortiranje streljiva „Gabela“ u Čapljini. Posjet je obavljen sa nakanom sagledavanja stanja i stupnja otklanjanja nedostataka koje je evidentirao Boško Šiljegović, parlamentarni vojni povjerenik BiH, za vrijeme svoga posjeta 19. i 20. travnja 2016. Stariji vodnik Pero Markić-zamjenik zapovjednika lokacije s kolegama iz smjene, koja je angažirana na ovoj lokaciji, upoznao je članove Zajedničkog povjerenstva i parlamentarnog vojnog povjerenika sa sadašnjim aktivnostima, kao i s procesom otklanjanja uočenih nedostataka.

Konstatirano je sljedeće:

- i dalje nedostaju polimetri za mjerenje temperature i vlažnosti zraka u skladištima na ovoj lokaciji;
- dio opreme za protupožarnu zaštitu je servisiran, ali i je dalje prisutan problem crijeva za hidrantsku mrežu koja su loše kvalitete;
- i dalje se očekuje rekonstrukcija krovova u skladištima koja prokišnjavaju;
- nabavljena je dovoljna količina paleta i lastre koji služe za dislociranje MiMES-a;
- djelomično su nabavljena higijenska sredstva te vojnici na lokaciji cijene da je tu nešto bolje stanje;
- intendantska oprema koju koriste vojnici i dalje je u lošem stanju i dotrajala je. To se, prije svega, odnosi na uniforme i čizme koje koriste vojnici;
- ishrana je i dalje neodgovarajuća, jednolična i nekvalitetna. Ne nabavlja se mlijeko i vojnicima se dostavljaju konzerve koje ne mogu zamijeniti hranu predviđenu Pravilnikom o ishrani;
- nedostatan je broj djelatnih osoba za osiguravanje lokacije.

Iako je lokacija na kojoj je skladište „Gabela“ jedna od perspektivnih lokacija Oružanih snaga BiH, djelatne vojne osobe koje rade na toj lokaciji i dalje su suočene s nizom teškoća koje nisu sustavno dobro riješene.

Imponira profesionalnost, odgovornost i savjesnost djelatnih vojnih osoba koje rade na ovoj lokaciji.

Potrebna je pravovremena i brza reakcija na otklanjanju uočene slabosti koju je konstatirao parlamentarni vojni povjerenik 19. i 20. travnja 2016., kao i članovi Zajedničkog povjerenstva za vrijeme ovoga posjeta (13.7.2016.).

Očito izostaje pravovremena i učinkovita aktivnost nadležnih jedinica i zapovjedništava te menadžmeta MOBiH na otklanjanju uočenih slabosti i popravljjanja sadašnjeg stanja.

Zaključak:

1. Radni posjeti postrojbama i zapovjedništvima Oružanih snaga BiH nužni su i predstavljaju nezamjenjiv način upoznavanja sa stvarnim stanjem i funkcioniranjem sektora obrane u cjelini.
2. Evidentirani problemi ponavljaju se već dugi niz godina i nije uočljiv nikakav pomak u rješavanju problema koji se, prije svega, odnose na logističko osiguravanje i opskrbu Oružanih snaga BiH.
3. I dalje se koristi oprema koja je stara i kojoj istječu rokovi uporabe, a što je posebno evidentno na motornim vozilima, logorskoj opremi i sredstvima potrebnim za primjerenu operativnost Oružanih snaga BiH u cjelini.
4. Nedostatak prehrambenih artikala, pogonskog goriva, uniformi i intendantske opreme posebno je zabrinjavajući i postavlja se pitanje do kada će nadležni u Ministarstvu obrane BiH gledati s ravnodušnošću na ovaj problem.
5. Unatoč svemu konstatiranome i problemima koji su iz dana u dan sve izraženiji, s obzirom na neučinkovito i neprimjereno logističko osiguravanje i opskrbu od Ministarstva obrane BiH, Oružane snage BiH imaju vrhunske profesionalce i vrlo odgovorne vojnike i zapovjednike kojima treba osigurati uvjete za bavljenje zadaćom koja im je dodijeljena.

PREDSJEDATELJ POVJERENSTVA
Sifet Podžić

Prilog:

- Informativni brifing 4. pbr. OSBiH od 12. 7. 2016.

Dostavljeno:

- naslovu
- a/a